

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság Budapesten, a 2018. év november hó 29. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

v é g z é s t:

A rágalmazás vétsége miatt a vádlott ellen indult büntetőügyben - a magánvádló másodfellebbezését elbírálv - a Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság 2018. június 7. napján kihirdetett 2.Bf.298/2018/3. számú ítéletét helybenhagyja.

Az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget is a magánvádló viseli.

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A Szigetszentmiklósi Járásbíróság a 2018. február 19. napján kihirdetett 3.B.461/2017/10. számú ítéletében a vádlottat bűnösnek mondta ki a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény [a továbbiakban: Btk.] 227. § (1) bekezdésébe ütköző becsületsértés vétségében. Ezért a vádlottat megrovásban részesítette, egyben kötelezte az eljárási illeték lerovásával felmerült 10 000 forint bűnügyi költségnek a magánvádló nevében eljáró a magánvádló részére történő megfizetésére.

Az elsőfokú ítélet - a vádlott által felmentés, illetőleg a magánvádló részéről súlyosítás, pénzbüntetés vagy közérdekű munka kiszabása érdekében bejelentett fellebbezése folytatán történt - felülbírálata során a Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2018. június 7. napján kihirdetett 2.Bf.298/2018/3. számú határozatával megváltoztatta az elsőfokú bíróság ítéletét, és a vádlottat az ellene becsületsértés vétsége miatt emelt vád alól felmentette. Felhívta a magánvádlót, hogy leletezés terhe mellett rójon le 10 000 forint fellebbezési illetéket.

A másodfokú határozat ellen a magánvádló - képviselője útján - élt jogorvoslattal.

A másodfokú ítélet kihirdetése és a magánvádló jogorvoslati nyilatkozatának megtételét követően, 2018. július 1-jén hatályba lépett a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény [a továbbiakban: Be.], és annak 868. § (1) bekezdésében írt átmeneti rendelkezésére tekintettel az ítéltáblának e törvényt kell alkalmaznia a másodfokú bíróság ítéletének felülbírálata során.

A magánvádló a Be. 779. § (6) bekezdése szerint terjesztette elő fellebbezése írásos indokolását, amelyben kifejtette, hogy megalapozatlanok a másodfokú bíróság ítéletének megállapításai és a vádlott bűnössége kérdésében levont következtetése. A cikk egyértelműen összeköti M.P.É.-t - a másodfokú ítéletben is részletezett tulajdonságaival együtt - a magánvádlóval, amikor a vádlott arról ír, hogy ilyen ember fogja a magánvádló részéről a lakókat a csapadékvíz elvezetéséről tájékoztatni;

a város tudatlan pártkatonaként betette a vízművekbe; ilyen ember fog a magánvádló részéről szakvéleményt adni, amely ahhoz fog vezetni, hogy nem lehet elkerülni a baleseteket, fertőzéseket, elöntéseket és az esetleges „életvesztéseket”. Továbbá a vádlott kijelentette azt is, hogy M.P.É.-vel kapcsolatban a vízműnél sem tapasztalt „értelmeset, jót”.

A szöveget - M.P.É. becsületét sértő jellege mellett - csak úgy lehet értelmezni, hogy:

- a magánvádló ilyen alkalmatlan személy foglalkoztatásával megfelelő szakmai szolgáltatást nem tud nyújtani;

- a magánvádló tudatlan embereket foglalkoztat pártszimpátia alapon, azaz a foglalkoztatottakat nem az alkalmasságuk, hanem politikai nézeteik alapján válogatja (ami különösen sérti a közhasznú, a közösség érdekében szolgáltatást nyújtó magánvádló jó hírnevét);

- a magánvádlót nem érdekli, hogy alkalmazottja milyen módon beszél az ügyfeleivel.

Ebből egyértelműen az a kép alakulhat ki az olvasóban, hogy a magánvádló nem végzi megfelelően a feladatát, arra alkalmatlan, nem érdekli az ügyfelek kiszolgálása, továbbá szolgáltatásai minősíthetetlenek, sőt tevékenysége egyenesen életveszélyt jelenthet.

Mindezek összességében sértik a magánvádló társadalmi megítélését, függetlenül attól, hogy a vádlott konkrétan nem azt írta le, hogy a magánvádló tevékenysége életveszélyt jelent.

A magánvádló ezekre az okokra hivatkozva indítványozta a másodfokú határozat megváltoztatását, a vádlott bűnösségének megállapítását, és vele szemben pénzbüntetés vagy közérdekű munka kiszabását, ennek hiányában próbára bocsátás alkalmazását.

A harmadfokú nyilvános ülésen a magánvádló képviselője összefoglalta fellebbezése írásos indokolásának a lényegét.

A vádlott védője a másodfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt, utalva arra is, hogy Sz. településen két vízműszolgáltató van.

A vádlott az ítélet tábla tanácsa előtt utolsó szó jogán tett nyilatkozatában azt hangsúlyozta, hogy egy véleményalkotó cikkről van szó, mivel a magánvádló szenvtelenül viselkedik vele és másokkal szemben.

A magánvádló által bejelentett fellebbezés alaptalan.

Az ítélet tábla a Be. 618. § (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntését az azt megelőző elsőfokú és másodfokú bírósági eljárással együtt bírálta felül. Ennek során megállapította, hogy az első- és másodfokon eljáró bíróságok az eljárási szabályokat maradéktalanul betartották.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás megalapozott, mert felderített, hiánytalan, irathú és helytelen ténybeli következtetésektől mentes, így a tényállást - miként tette ezt a másodfokú bíróság a Be. 591. § (1) bekezdése szerint - az ítélet tábla is irányadónak tekintette a másodfokú bíróság határozatának felülbírálata során [Be. 619. § (1) bekezdés]. A tényállást egyébként a fellebbezésben támadás nem érte, a magánvádló a másodfokú bíróság jogkövetkeztetését sérelmezte.

A magánvádló képviselője feljelentésében elsődlegesen a Btk. 226. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) és c) pontjai szerinti rágalmozás vétségével, másodlagosan a Btk. 227. § (1) bekezdése szerinti becsületsértés vétségével vádolta a vádlottat.

A rágalmozás vétségét az követi el, aki valakiről, más előtt, a becsület csorbítására alkalmas tényről állít vagy hírsztel, vagy ilyen tényre közvetlenül utaló kifejezést használ, és súlyosabban

büntetendő, ha a rágalmozást aljas indokból vagy célból, nagy nyilvánosság előtt vagy jelentős érdeksérelmet okozva követik el [Btk. 226. § (1), (2) bekezdés].

Becsületsértést az követ el, aki mással szemben

a) a sértett munkakörének ellátásával, közmegbízatásának teljesítésével vagy közérdekű tevékenységével összefüggésben vagy

b) nagy nyilvánosság előtt

a becsület csorbítására alkalmas kifejezést használ, vagy egyéb ilyen cselekményt követ el [Btk. 227. § (1) bekezdés].

A rágalmozás és a becsületsértés - a védett jogi tárgy azonossága mellett - abban különböznek egymástól, hogy amíg a Btk. 226. §-a szerinti bűncselekmény csak *tény állításával* (híresztelésével, tényre közvetlenül utaló kifejezés használatával), addig a Btk. 227. §-ban szabályozott bűncselekmény *a becsület csorbítására alkalmas kifejezés használatával* vagy egyéb cselekménnyel követhető el.

A becsület mint a büntetőjogi védelemben részesülő jogi tárgy két elemből, a társadalmi megbecsülésből és az emberi méltóságból tevődik össze. A társadalmi megbecsülés valamely természetes vagy jogi személyről, egyéni sajátosságairól, egyéni tulajdonságairól, magatartásáról vagy tevékenységéről, személyes értékeiről a környezetében kialakult társadalmi értékítéletet jelenti. Az emberi méltóság pedig az egyénnek azt az igényét fejezi ki, hogy olyan elbírálásban részesítsék, amely a társadalomban kialakult érintkezési forma minimális követelményeinek megfelel.

Azt, hogy valamely állítás a becsület csorbítására alkalmas-e, nem a sértett szubjektív értékítélete, egyéni megítélése, érzelmi beállítottsága, esetleges érzékenysége alapján kell megítélni, hanem annak van meghatározó jelentősége, hogy a tényállítás az objektív értelmezés alapján és a társadalomban kialakult általános felfogás szerint alkalmas-e a becsület csorbítására [BH1999.9.].

Az ítéletábra osztotta a másodfokú bíróság álláspontját a tekintetben, hogy a www.buckaiszovetseg.blog.hu oldalon a vádlott által - az érintett fényképével együtt - közzétett bejegyzés M.P.É.-re vonatkozóan tartalmazhat a becsület csorbítására alkalmas kifejezéseket. Nevezett személy egyéni tulajdonságaival és tevékenységével, különösen a szellemi képességeivel és szakmai felkészültségével kapcsolatban megfogalmazott negatív értékítélet alkalmas lehet a társadalmi megbecsülés és az emberi méltóság megsértésére. Helytálló lehet az a megállapítás is, amely szerint a rágalmozás törvényi tényállásába illeszkedő *tényállításnak* tekinthető a vádlottnak az a kijelentése, hogy M.P.É.-t az ügyfelekkel szemben tanúsított viselkedése miatt rúgták ki a korábbi munkahelyéről.

A becsületsértés és a rágalmozás a Btk. 231. § (2) bekezdése alapján csak magánindítványra büntethetőek, de a sérelmére megvalósított bűncselekmény(ek) miatt M.P.É. magánindítványt nem terjesztett elő.

Kétségtelen tény, hogy M.P.É. munkáltatójaként beazonosítható a magánvádló kft., de a másodfokú bíróság okszerűen mutatott rá, hogy az ügy tárgyát képező szöveg nem tartalmaz kifejezetten a gazdasági társaságra, annak tevékenységére, működésére vonatkoztatható kijelentést.

A feljelentésből és a fellebbezés írásos indoklásából is kitűnik, hogy a magánvádló saját tevékenységére kiterjesztően értelmez olyan szövegrészeket, amelyek kizárólag M.P.É.-vel szemben fogalmaznak meg értékítéletet. Ilyennek tekinthető az a mondat, amely szerint különleges szakértelem és odafigyelés szükséges a fertőzések, balesetek, elöntések és „életvesztések” elkerülése érdekében, és ilyen kérdésekben M.P.É. fog szakvéleményt adni. Ebből semmiképpen nem vezethető le az az értelmezés, hogy a magánvádló ilyen személy foglalkoztatása esetén nem fog megfelelő szakmai színvonalú szolgáltatást nyújtani. Ugyanez vonatkozik azzal a mondattal kapcsolatban is, mely szerint M.P.É.-vel kapcsolatban „értelmeset, jót” a vízműnél sem tapasztaltak. Nevezett személlyel szembeni negatív értékítéleten túl elsődlegesen az önkormányzat vezetőivel kapcsolatos bírálatot tartalmaz az a megállapítás, hogy a „a város vezetése tudatlan pártkatonát tett be a vízművekbe”.

Az ítélet tábla álláspontja szerint a lakosság számára közszolgáltatást nyújtó vállalatok nagyobb türelemmel kell tűrniük a bírálatot, ugyanis tevékenységük kifejezetten közügynek minősül.

Nem hagyható figyelmen kívül, hogy az Alaptörvény [VI. és IX. cikk] egyaránt védi a jó hírnév tiszteletben tartásához fűződő jogot és a véleménynyilvánítás szabadságát, ez utóbbi azonban a plurális, demokratikus társadalom alapvető értékei közé tartozik. A véleménynyilvánítás szabadsága nem korlátlan, de a jó hírnév és a becsület érdekében történő korlátozás sem vezethet odáig, hogy állampolgárok ne fogalmazhatnak meg akár kritikus álláspontjukat a közszolgáltatásokat végző vállalatok tevékenységével vagy az alkalmazottaik magatartásával, szakmai felkészültségével kapcsolatban; nyilván az ennek során használt kifejezések, kijelentések jellege nem közömbös.

Jelen ügyben, ha a szövegkörnyezetből le is vezethető bírálat a magánvádló irányába a kérdéses személy foglalkoztatása miatt, ez az általános társadalmi felfogás szerint sem alkalmas a jó hírnév megsértésére, a becsület csorbítására (ekként nem is tényállásszerű), mivel - a fentiekben már részletesen kifejtettek szerint - a súlyosan bántó és sértő kifejezések címzettje kizárólag M.P.É. volt.

Mindezekre tekintettel az ítélet tábla osztotta a másodfokú bíróság álláspontját a tekintetben, hogy a vádlott nem valósította meg bűncselekményt a magánvádló sérelmére, indokolt volt tehát a vádlottnak a bűncselekmény hiányában történt felmentése.

A másodfokú bíróság törvényesen rendelkezett a magánvádlónak a fellebbezési illeték lerovására történő felhívásáról is.

Ezért az ítélet tábla - a Be. 620. § (1) bekezdésének második fordulata alapján nyilvános ülésen - a fellebbezéssel megtámadott másodfokú határozatot a Be. 623. §-a alapján helybenhagyta.

A másodfokú bíróság az ítélet megváltoztatására vonatkozó rendelkezésén túlmenően nem rendelkezett az elsőfokú eljárásban az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 52. § (1) bekezdése szerinti 10 000 forint eljárási illeték lerovásával felmerült, és az elsőfokú bíróság által a vádlottra terhelte bünyügyi költségről. Ezt a Be. 782. § (1) bekezdése alapján - figyelemmel a Be. 145. § (1) bekezdés b) pontjára is - a magánvádlónak kell viselnie.

Az ítélet tábla határozata elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 615. § (1) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2018. november 29.

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k. . Lőrinczy Attila István s.k.. Németh Nándor s.k.
a tanács elnöke előadó bíró bíró

A Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság 2018. június 7. napján kihirdetett 2.Bf.298/2018/3. számú ítélete 2018. november 29. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2018. november 29.

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k.
a tanács elnöke